

Agata Ziobron

Uniwersytet Rzeszowski, Rzeszów

26agata.z@wp.pl

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0398-460X>

Drukowanie przestrzenne a przestępstwa z użyciem broni

<http://dx.doi.org/10.12775/SIT.2020.035>

1. Zagadnienia wstępne

W ostatnich latach można zaobserwować wzrastające zainteresowanie technologią druku 3D i jej zastosowaniem w naukach penalnych (np. kryminalistyka)¹. W literaturze wskazuje się jednak również na ryzyko wykorzystania technologii do popełniania czynów zabronionych, m.in. fałszerstwa, produkcji środków odurzających czy materiałów wybuchowych². W ramach artykułu skoncentrowano się na problematyce wytwarzania broni palnej przy użyciu drukarek 3D, a także aspektach karnoprawnych tego zjawiska w kontekście warunków zarówno w Polsce, jak i na świecie, gdzie obserwuje się znaczne zainteresowanie drukowaniem broni, ze strony mediów, i przedstawicieli doktryny prawniczej oraz ustawodawstwa. Celem

---

¹ R.J. Chase, G. LaPorte, *The next generation*, National Institute of Justice, 2018; <https://nij.ojp.gov/topics/articles/next-generation-crime-tools-and-challenges-3d-printing> (dostęp: 29.08.2020 r.).

² J. Hornick, *How criminals are using 3D printing*; <https://www.police1.com/police-products/3d-laser-scanners/articles/how-criminals-are-using-3d-printing-IGxcAeGQNtLm3TJ3/> (dostęp: 29.08.2020 r.).

opracowania jest próba odpowiedzi na pytanie, czy obecne uregulowania w zakresie prawa karnego stanowią wystarczającą ochronę przed niepożądanymi społecznie czynami, które mogłyby zostać popełnione z wykorzystaniem broni drukowanej w 3D.

2. Broń palna drukowana za pomocą drukarek przestrzennych (*3D printed guns*)

Drukowanie przestrzenne polega na wytwarzaniu trójwymiarowych obiektów na podstawie projektu komputerowego³, poprzez łączenie kolejnych warstw materiału (wytwarzanie addytywne)⁴. W 2013 r. pierwszy projekt pistoletu do wydrukowania w 3D – Liberator – został udostępniony w Internecie i w ciągu dwóch dni pobrany około 100 tys. razy, głównie przez użytkowników ze Stanów Zjednoczonych, Hiszpanii, Brazylii i Wielkiej Brytanii⁵. Liberator składał się z 16 części, spośród których 15 elementów było plastikowych i nadawało się do wydrukowania. Specjaliści z austriackiego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych poddali broń testom, na podstawie których potwierdzili, że jest niebezpiecznym przedmiotem, potencjalnie śmiertelnie niebezpiecznym⁶. Jednakże jak wykazały dalsze próby skonstruowania broni drukowanej w 3D, jej skuteczność w dużej mierze zależała od wykorzystanego materiału – pistolet wytworzony z plastiku uzyskanego od wytwórcy Visijet doprowadził do eksplozji podczas wystrzału, natomiast pistolet wytworzony z ABS (terpolimeru akrylonitrylo-butadieno-styrenowego), co prawda charakteryzował się mniejszą siłą strzału niż tradycyjna broń palna, jednakże wystrzelony pocisk był w stanie przebić ludzką czaszkę⁷. Jak wskazuje Gerald Walther, drukowanie broni wciąż jest kosz-

---

³ <https://3dprinting.com/what-is-3d-printing/> (dostęp: 29.08.2020 r.).

⁴ <https://automatykab2b.pl/temat-miesiaca/47660-na-czym-polega-wytwarzanie-addytywne> (dostęp: 29.08.2020 r.).

⁵ G. Walther, *Printing Insecurity? The Security Implications of 3D-Printing of Weapons*, "Science and Engineering Ethics" 2015, t. 21, nr 6.

⁶ Ibidem.

⁷ Ibidem.

towne, a jej rezultaty niedoskonałe w porównaniu z bronią palną produkowaną konwencjonalnymi metodami, aczkolwiek nie można wykluczyć przyszłych postępów technologicznych w tym zakresie⁸.

3. Definicja broni palnej

Według poglądów doktryny definicja broni palnej różni się w zależności od układu sytuacyjnego⁹. W przypadku gdy występuje jako przedmiot czynności wykonawczej, zalecane jest posługiwanie się definicją ustawową, według której broń palna to: „każda przenośna broń lufowa, która miota, jest przeznaczona do miotania lub może być przystosowana do miotania jednego lub większej liczby pocisków lub substancji w wyniku działania materiału miotającego. Za dający się przystosować do miotania jednego lub większej liczby pocisków lub substancji w wyniku działania materiału miotającego uznaje się przedmiot, który ze względu na swoją budowę lub materiał, z którego jest wykonany, może być łatwo przerobiony w celu miotania”¹⁰. W sytuacji gdy broń palna stanowi narzędzie czynu zabronionego, powinno się stosować kryminalistyczną wersję definicji¹¹. Według niej broń powinna mieć następujące cechy: wystrzeliwanie pocisku siłą gazów powstających ze spalania się materiału miotającego, z energią wystarczającą do spowodowania śmierci lub ciężkich obrażeń ciała, natomiast zdolność broni do rażenia pociskiem zależy od „budowy broni i przewidzianej technologii wystrzału, pod którą należy rozumieć rodzaj i ilość materiału miotającego, warunki spalania tego materiału oraz rodzaj i masę pocisku”¹².

---

⁸ Ibidem.

⁹ R. Rejmanskiak, *Pojęcie broni palnej*, „Prokuratura i Prawo” 2018, nr 4.

¹⁰ Art. 7 Ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji (Dz.U. z 1999 r. Nr 53, poz. 549 ze zm.).

¹¹ R. Rejmanskiak, *Pojęcie*, s. 79.

¹² P. Grzegorzczak, Z. Wardak, *Pojęcie broni palnej w prawie karnym*, „Prokuratura i Prawo” 2017, nr 10, s. 85–99.

4. Regulacje europejskie i światowe

Drukowanie przestrzenne nie jest zjawiskiem nowym, jego korzenie sięgają lat 80. XX w.¹³ Na świecie w zakresie ustawodawstwa dotyczącego drukowania broni w 3D przyjęto różnorodne rozwiązania, m.in.

- w Australii już samo posiadanie kreatorów (*design files*) zdalnych do wytworzenia broni stanowi czyn zabroniony¹⁴;
- na terenie Wielkiej Brytanii posiadanie broni wydrukowanej w 3D zagrożone jest karą pozbawienia wolności do 10 lat¹⁵; Do pierwszego skazania na podstawie tej regulacji doszło w 2019r.¹⁶;
- prawo federalne Kalifornii i Filadelfii nakłada obowiązek uzyskania licencji na wytwarzanie broni za pomocą drukarek 3D¹⁷;
- w 2019 r. na gruncie prawa Waszyngtonu zdelegalizowano wytwarzanie i posiadanie broni bez numeru seryjnego, tzw. *ghost guns*¹⁸ (do których zalicza się także broń drukowaną w 3D);
- w Niemczech i Hiszpanii penalizowane jest rozpowszechnianie kreatorów i projektów komputerowych (*blueprints*), mogących służyć za podstawę druku broni w technologii 3D¹⁹;

---

¹³ R.J. Chase, G. LaPorte, *The Next Generation*, "NIJ Journal" 2018, nr 279; <https://nij.gov/journals/279/Pages/next-generation-of-crime-tools-and-challenges-3d-printing.aspx> (dostęp: 29.08.2020 r.).

¹⁴ Ibidem.

¹⁵ Ibidem.

¹⁶ <https://phys.org/news/2019-06-uk-conviction-3d-gun.html> (dostęp: 29.08.2020 r.)

¹⁷ Ibidem.

¹⁸ *Attorney General Ferguson's bill to ban 3D-printed "ghost guns" passes Legislature*; <https://www.atg.wa.gov/news/news-releases/attorney-general-ferguson-s-bill-ban-3d-printed-ghost-guns-passes-legislature> (dostęp: 29.08.2020 r.).

¹⁹ A. Daly, M. Mann, *3D Printing, Policing and Crime*, Crime Justice and Social Democracy Research Centre, Brisbane, QLD, Australia, 2018.

- w Singapurze nielegalny handel bronią wydrukowaną w 3D jest zagrożony karą śmierci²⁰.

Jako potencjalnie poważny problem powiązany z produkcją broni za pomocą drukarek przestrzennych wymienia się możliwość wytwarzania plastikowej broni, niewykrywalnej dla prześwietlarek bagażu. W 2016 r. na lotnisku w Nevadzie, skonfiskowano pistolet wydrukowany w 3D, a został wykryty przy kontroli tylko dlatego, że był naładowany „tradycyjnie” uzyskaną amunicją²¹. W celu zapobieżenia podobnym incydentom na terenie Wielkiej Brytanii obowiązuje The Undetectable Firearms Act 1988, w zakresie którego sformułowano zakaz wytwarzania broni niezawierającej metalowych części – a zatem niewykrywalnej w kontroli bagażu np. na lotniskach²², jednak w praktyce egzekwowanie tego prawa jest bardzo problematyczne²³.

5. Polskie prawo karne

W polskim prawie karnym przestępstwa powiązane z bronią palną dotyczą: bezprawnego wyrobu (art. 263 § 1 kodeksu karnego, dalej: k.k.), posiadania (art. 263 § 2 k.k.) lub handlu (art. 263 § 1 k.k.), przekazania lub udostępnienia osobie nieuprawnionej broni palnej lub amunicji (art. 263 § 3 k.k.) i nieumyślnego spowodowania jej utraty (art. 263 § 4 k.k.)²⁴. Zachowanie polegające na rozpowszechnianiu projektów komputerowych i kreatorów, stanowiące typ czynu zabronionego w Hiszpanii i Niemczech, może w określonych przypadkach (umyślnego ułatwiania popełnienia przestępstwa o charakterze terrorystycznym) wyczerpywać znamiona ustawowe

---

²⁰ Ibidem.

²¹ *3D-printed guns among weapons confiscated at US airports*, Airport Technology 2018; <https://www.airport-technology.com/news/3d-printed-guns-among-weapons-confiscated-us-airports/> (dostęp: 29.08.2020 r.).

²² Ibidem.

²³ *3D-Printed Guns: Regulations and Legal Implications*; <https://inpublicsafety.com/2018/09/3d-printed-guns-regulations-and-legal-implications/> (dostęp: 29.08.2020 r.).

²⁴ R. Nienaftowski, *Wybrane przestępstwa i wykroczenia dotyczące broni i amunicji*, Legionowo 2014.

art. 255a k.k. Broń drukowana w 3D może stanowić znamię innych typów czynów zabronionych (np. typów kwalifikowanych rozboju), ponieważ spełnia kryteria broni palnej. Broń palna z plastiku, mająca gorszą jakość w stosunku do broni palnej wykonanej tradycyjną metodą, nadal będzie stanowić broń palną (jeżeli będzie zdatna do wykonania przynajmniej jednego strzału). Niższa siła strzału niesie ze sobą mniejsze ryzyko spowodowania skutku w postaci śmierci lub uszczerbku na zdrowiu. Ponieważ o społecznej szkodliwości przestępstwa rozboju decyduje od strony przedmiotowej stopień zagrożenia dla zdrowia lub życia napadniętego²⁵, broń wydrukowana w 3D, o gorszej jakości, może przekładać się na niższy stopień szkodliwości społecznej przestępstwa rozboju, a przez to na ocenę karygodności czynu.

6. Bezprawne wyrabianie broni palnej i amunicji

Na podstawie ustawy o broni i amunicji gotowe lub obrabione istotne części broni (szkielet, lufa z komorą nabojową, baskila, zamek, komora zamkowa, bęben nabojowy)²⁶ lub amunicji (pociski wypełnione materiałami wybuchowymi, chemicznymi środkami obezwładniającymi lub zapalającymi albo innymi substancjami, których działanie zagraża życiu lub zdrowiu, spłonki inicjujące spalanie materiału miotającego i materiał miotający w postaci prochu strzelniczego)²⁷ uważa się za broń lub amunicję²⁸. Kwestie dotyczące zezwoleń na wytwarzanie broni palnej i amunicji reguluje ustawa z dnia 22 czerwca 2001 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym

---

²⁵ M. Dąbrowska-Kardas, P. Kardas, *Art. 280, Kodeks karny. Część szczególna. Tom III. Komentarz do art. 278–363 k.k.*, wyd. IV, red. A. Zoll, Warszawa 2016.

²⁶ Ustawa z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji.

²⁷ *Ibidem*.

²⁸ *Ibidem*.

lub policyjnym²⁹. Według Zbigniewa Ćwiakalskiego wyrabianie broni palnej to zarówno wytwarzanie nowej broni od początku, jak i jej odzyskiwanie, naprawianie albo wytwarzanie istotnych części broni koniecznych do jej naprawy, przerabianie broni poprzez ingerencję w jej istotne części, a także nadawanie cech broni palnej lub amunicji przedmiotowi, który do tej pory ich nie miał³⁰.

7. Posiadanie broni palnej bez zezwolenia

Pozwolenie (zezwolenie) na broń wydawane jest w drodze decyzji administracyjnej. Dotyczy konkretnej broni i amunicji do niej, a nie zaś jakiegokolwiek broni czy amunicji, ponadto określa cel wydania i liczbę jej egzemplarzy³¹. Pojęcie posiadania (broni), na gruncie prawa karnego, należy oddzielić od jego cywilistycznego pojmowania³². Znamiona art. 263 k.k. nosi każde, niekoniecznie osobiste, władanie bronią palną (także w przypadku możliwości wydawania zaleceń co do jej losu czy bycia pozbawionym przez sprawcę stałego dostępu do niej)³³, byleby jej los zależał od sprawcy i miał on zamiar jej posiadania, nawet krótkotrwałego, bez chęci zatrzymania jej dla siebie (*animus rem sibi habendi*)³⁴. Posiadanie broni bez zezwolenia może mieć miejsce poprzez działanie i zaniechanie, przy czym musi istnieć aktywność woli, świadomość dysponowania bronią³⁵. W tym kontekście istotna może okazać się perspektywa produkcji przy użyciu drukarek 3D broni palnej o wyglądzie nie tylko jed-

---

²⁹ Dz.U. z 2017 r. poz. 290 ze zm.

³⁰ Z. Ćwiakalski, *Art. 263, Kodeks karny. Część szczególna. Tom II. Część II. Komentarz do art. art. 212–277d*, red. W. Wróbel, A. Zoll, Warszawa 2017.

³¹ Ustawa z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji.

³² Wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 26 kwietnia 2019 r. II AKa 190/17, Lex nr 2684377.

³³ Wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 5 listopada 2013 r. II AKa 212/13, Lex nr 1392052.

³⁴ Wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 14 stycznia 2019 r. II AKa 282/18, Lex nr 2627882.

³⁵ Z. Ćwiakalski, *Art. 263, Kodeks karny*.

noznacznie wskazującym na jej przeznaczenie, ale także przypominającym przedmioty przeznaczone do codziennego użytku³⁶, co może tworzyć – w mniej lub bardziej odległej przyszłości – możliwość nieumyślnego posiadania broni lub sytuacje sprzyjające podejmowaniu prób pozorowania nieumyślności w celu uniknięcia odpowiedzialności karnej.

8. Rozpowszechnianie treści ułatwiających popełnienie przestępstwa o charakterze terrorystycznym

Jak zasygnalizowano wyżej, rozpowszechnianie projektów bądź kreatorów broni palnej 3D może przyczynić się do popełniania przestępstw o charakterze terrorystycznym. Typ czynu zabronionego rozpowszechniania treści ułatwiających popełnienie przestępstwa o charakterze terrorystycznym został ujęty w art. 255a k.k.: „§ 1. Kto rozpowszechnia lub publicznie prezentuje treści mogące ułatwić popełnienie przestępstwa o charakterze terrorystycznym w zamiarze, aby przestępstwo takie zostało popełnione, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5. § 2. Tej samej karze podlega, kto w celu popełnienia przestępstwa o charakterze terrorystycznym uczestniczy w szkoleniu mogącym umożliwić popełnienie takiego przestępstwa”³⁷.

Według definicji legalnej „Przestępstwem o charakterze terrorystycznym jest czyn zabroniony zagrożony karą pozbawienia wolności, której górna granica wynosi co najmniej 5 lat, popełniony w celu: poważnego zastraszenia wielu osób, zmuszenia organu władzy publicznej Rzeczypospolitej Polskiej lub innego państwa albo organu organizacji międzynarodowej do podjęcia lub zaniechania określonych czynności, wywołania poważnych zakłóceń w ustroju

---

³⁶ H. Lipson, M. Kurman, *Fabricated: The New World of 3D Printing*, Hoboken 2013.

³⁷ Art. 255a § 1 i § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz.U. z 2018 r. poz. 1600 ze zm.), dalej: k.k.

lub gospodarce Rzeczypospolitej Polskiej, innego państwa lub organizacji międzynarodowej – a także groźba popełnienia takiego czynu”³⁸.

Przestępstwa rozpowszechniania treści ułatwiających popełnienie przestępstwa o charakterze terrorystycznym i uczestnictwo w szkoleniu mogącym umożliwić popełnienie takiego przestępstwa mają charakter formalny³⁹. Jako rozpowszechnianie należy rozumieć umożliwienie wszechstronnego dostępu do publikowanego materiału⁴⁰. Do przestępstw związanych z działalnością terrorystyczną zalicza się prowadzenie szkoleń na potrzeby terroryzmu, czyli „prowadzenie instruktażu w zakresie wytwarzania lub stosowania materiałów wybuchowych, broni palnej lub innych rodzajów broni, lub szkodliwych bądź niebezpiecznych substancji, lub instruktażu w zakresie innych konkretnych metod, lub technik do celów popełnienia jednego z przestępstw o charakterze terrorystycznym, ze świadomością, że przekazywane umiejętności mają posłużyć do tych celów”⁴¹. Według przedstawicieli doktryny przepis należy interpretować zwięźająco⁴².

W przypadku istnienia u osoby rozpowszechniającej projekty broni drukowanej 3D zamiaru kierunkowego ułatwienia w ten sposób popełnienia czynu zabronionego o charakterze terrorystycznym znamiona art. 255a k.k. zostałyby wyczerpane, jeżeli sprawca udostępniłby nie tyle sam instruktaż skonstruowania broni palnej, ile gotowy jej projekt, nadający się do wydrukowania i użycia, oczywiście pod warunkiem dostępu użytkownika do drukarki przestrzennej. W przypadku braku znamienia wspomniana

---

³⁸ Art. 115 § 20 k.k.

³⁹ A. Lach, *Art. 255(a), Kodeks karny. Komentarz*, wyd. II, red. V. Konarska-Wrzošek, Warszawa 2018.

⁴⁰ <https://sjp.pl/rozpowszechnia%C4%87> (dostęp: 29.08.2020 r.)

⁴¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/541 z dnia 15 marca 2017 r. w sprawie zwalczania terroryzmu i zastępująca decyzję ramową Rady 2002/475/WSiSW oraz zmieniająca decyzję Rady 2005/671/WSiSW (Dz.U. UE. L. z 2017 r. Nr 88).

⁴² A. Lach, *Art. 255(a)*, Z. Ćwiąkalski, *Art. 255(a), Kodeks karny. Część szczególna. Tom II. Część II. Komentarz do art. art. 212–277d*, red. W. Wróbel, A. Zoll, Warszawa 2017.

nego zamiaru takie zachowanie mogłoby zostać zakwalifikowane jako pomocnictwo do posiadania broni palnej. Przy wypełnieniu wszystkich znamion z art. 255a k.k. pomiędzy pomocnictwem do posiadania broni palnej a rozpowszechnianiem informacji mogących ułatwić popełnienie przestępstwa o charakterze terrorystycznym pojawiłby się rzeczywisty zbieg przepisów, ponieważ jednym czynem sprawca rozpowszechnia treści mogące ułatwić popełnienie przestępstwa o charakterze terrorystycznym, jednocześnie ułatwiając wejście w posiadanie broni palnej. Chociaż w treści art. 255a k.k. skonkretyzowano rodzaj przestępstwa, którego popełnienie miałoby zostać ułatwione przez rozpowszechnianie projektów broni nadającej się do druku 3D, jako przestępstwo o charakterze terrorystycznym, nie znajdzie zastosowania zasada konsumpcji, ponieważ samo przywołanie w kwalifikacji prawnej art. 255a k.k. nie jest wystarczające do oddania zawartości kryminalnej czynu sprawcy. Udostępnianie projektu potencjalnie funkcjonalnej broni palnej 3D stanowi większe zagrożenie dla porządku i bezpieczeństwa publicznego w porównaniu z udostępnieniem jedynie treści o charakterze instruktażowym. W tym kontekście na podkreślenie zasługuje też fakt, że do samego zaistnienia przestępstwa o takim charakterze nie jest konieczne posługiwanie się czy używanie broni palnej.

9. Podsumowanie

Chociaż drukarki przestrzenne stają się coraz bardziej popularne, a na świecie powstają regulacje penalizujące niektóre aspekty wytwarzania broni drukowanej w 3D, w prawie polskim brak unormowań bezpośrednio odnoszących się do tego typu broni, która w zależności od jakości materiału może okazać się śmiertelna, a jej posiadanie trudne do wykrycia. W świetle przeanalizowanych regulacji można jednak stwierdzić, że wprowadzanie do porządku prawnego nowych przepisów dotyczących broni drukowanej w 3D nie jest zasadne z racji kompleksowości już istniejących regulacji dotyczących broni „tradycyjnej”, zwłaszcza biorąc pod uwagę istniejące restrykcje dotyczące uzyskania zezwolenia na posiadanie broni.

STRESZCZENIE

Drukowanie przestrzenne a przestępstwa z użyciem broni

W ciągu ostatniego dziesięciolecia drukarki przestrzenne (*3D printers*) stały się tańsze i bardziej dostępne. W literaturze wskazuje się również na potencjalne zagrożenia tej technologii – możliwość jej wykorzystania w celu popełniania czynów zabronionych, co znajduje oddźwięk w regulacjach prawnych państw Europy i świata. W artykule podjęto próbę przeanalizowania udokumentowanych przypadków korzystania z drukarek 3D w kontekście znamion ustawowych czynów zabronionych stypizowanych w art. 263 k.k. i 255a k.k., a także odpowiedzi na pytanie, czy obecne przepisy Kodeksu karnego dotyczące broni palnej są wystarczająco pojemne, by sprostać nowej technologii i problemom związanym z ich posiadaniem i używaniem, z którymi mierzą się już państwa Europy Zachodniej, Australia czy USA.

Słowa kluczowe: drukowanie 3D; broń palna; czyny zabronione; prawo karne

SUMMARY

3D printing and crimes with use of firearms

In the last decade 3D printers became cheaper and more accessible. In the literature, potential threats of that techniques are pointed – possibility of its use in the purpose to commit illicit acts what may appear in reaction of legal regulations of states in the Europe and world. In the article it was taken an attempt to analyse documented cases of use 3D printers in the context of statutory marks typified in the articles 263 and 255a of Polish Criminal Code and to answer the question whether current provisions of Criminal Code referring to the firearms are enough comprehensive to live up to new technologies and problems connected with their possessing and use which states of West Europe, Australia and the USA cope with.

Key words: 3D printing; 3D printed guns; illicit acts; criminal law

BIBLIOGRAFIA

- Chase R. J., LaPorte G., *The Next Generation of Crime Tools and Challenges: 3D Printing*, "NIJ Journal" 279, 2018; <https://nij.gov/journals/279/Pages/next-generation-of-crime-tools-and-challenges-3d-printing.aspx> (dostęp: 31.08.2020 r.).
- Ćwiąkałski Z., Art. 255(a), w: *Kodeks karny. Część szczególna. Tom II. Część II. Komentarz do art. art. 212–277d*, red. W. Wróbel, A. Zoll, Warszawa 2017.
- Ćwiąkałski Z., Art. 263, w: *Kodeks karny. Część szczególna. Tom II. Część II. Komentarz do art. art. 212–277d*, red. W. Wróbel, A. Zoll, Warszawa 2017.
- Daly A., Mann M., *3D Printing, Policing and Crime*, Crime Justice and Social Democracy Research Centre, Brisbane, QLD, Australia, 2018; <https://eprints.qut.edu.au/119689/> (dostęp: 29.08.2020 r.).
- Dąbrowska-Kardas M., i Kardas P., Art. 280, *Kodeks karny. Część szczególna. Tom III. Komentarz do art. 278–363 k.k.*, wyd. IV, red. A. Zoll, Warszawa 2016.
- Grzegorzczak P., Wardak Z., *Pojęcie broni palnej w prawie karnym*, „Prokuratura i Prawo” 2017, nr 10, s. 85–99.
- Kurman M., Lipson H., *Fabricated: The New World of 3D Printing*, Hoboken 2013.
- Lach A., Art. 255(a), *Kodeks karny. Komentarz*, wyd. II, red. V. Konarska-Wrzošek, Warszawa, 2018.
- Marcus A., Thierer A., *Guns, Limbs, and Toys: What Future for 3D Printing?*, “Minnesota Journal of Law, Science & Technology” 2016, t. 17, nr 2.
- Mozgawa M., Art. 255(a), *Kodeks karny. Komentarz aktualizowany*, red. M. Budyn-Kulik, P. Kozłowska-Kalisz, M. Kulik, M. Mozgawa, Warszawa 2019.
- Nienałtowski R., *Wybrane przestępstwa i wykroczenia dotyczące broni i amunicji*, Legionowo 2014.
- Rejmankiewicz R., *Pojęcie broni palnej*, „Prokuratura i Prawo” 2018, nr 4; <https://sip.lex.pl/#/publication/151334117> (dostęp: 29.08.2020 r.).
- Walther G., *Printing Insecurity? The Security Implications of 3D-Printing of Weapons*, “Science and Engineering Ethics” 2015, t. 21, nr 6, <https://link.springer.com/article/10.1007/s11948-014-9617-x> (dostęp: 29.08.2020 r.).